

dette Lovforslag foreskriver, at naar de, som ikke have Bemyndigelse til Røgevirksomhed, gjøre Skade paa Lemmer og Helbred, skulle de give Erstatning; jeg kan nemlig ikke forstaa, hvorfor det Samme ikke lige saa godt skal gjælde for dem, der have Ret til at øve Røgevirksomhed. Det kan jo nemlig ikke negtes, at det ogsaa undertiden hændes, at der kan føres temmelig nøiagtigt Bevis for, at ogsaa disse kunne imod deres Villie — med deres Villie tror jeg ikke, det sker — komme til at gjøre Skade. Det er rigtigt, som en æret Taler ved Siden af mig før udtalte, at man ikke sjeldent ser, at en Røge kommer og siger, at det er aldeles forfæret, hvad den forrige Røge har gjort. Hvis nu den forrige Røge kun er Kvalfalver, saa er det galt fat for ham, og saa bliver han straffet, men er det derimod en autoriseret Røge, saa er der Intet at gjøre; saa skal den Syge ikke blot lide, men endogsaa give Afkald paa Erstatning. Jeg kan ikke forstaa, hvorfor man ikke kan fastsætte, at der ogsaa der skal gives Erstatning, thi Folk maa ikke give sig ud for at være Røge, naar de ikke kunne træffe det Rette, og dette sker ikke saa sjeldent, thi naar den ene Røge siger, at det, som den anden Røge har gjort, er urigtigt, saa maa der jo dog ligge en Feil paa en af Siderne. Jeg veed jo nok, at en Mand kan gjøre Skade imod sin Villie, men saa er han heller ikke sin Plads væren. Jeg tror, det Rigtige vilde være at lade denne Sag gaa videre. Kunne de Herrer fremsætte et Forslag, som kan forebygge de Vanskeligheder, som den første ærede Taler fremhævede, men hvorved man tillige kunde opnaa, at Folk, som virkelig ere i Stand til at kurere, kunne faae Lov dertil, saa skal jeg med største Fornøjelse gaa med. Den Omstændighed, om det bliver Næringsvei eller ikke, tror jeg ikke har videre at betyde. Det er ganske rigtigt, som det ærede Medlem for 10de Kreds (Nessen) udtalte, at det i Reglen er de Kvalfalvere, som skaffe sig en stor Praxis, der forfølges, skjøndt det dog ikke ellers er saa let at skaffe sig en saadan. Jeg tror endogsaa, det kan godt gøres, at en autoriseret Røge er tagen i Huset til og gaaet i Lære hos en Kvalfalver, og saa maa der dog være Noget ved denne. Naar man siger, at det maa være en Betingelse for en Lov som denne, at man har hørt Autoriteternes Erklæringer, saa vil jeg sige, at dem kende vi jo fra den Tid, da Regjeringen her forelagde et Lovforslag om denne Sag. Jeg vil derfor ønske, at vi lade denne Sag gaa videre og se, om der er Mulighed for at opnaa en Mellemting.

Madsen: Jeg kan heller ikke Andet end lægge et godt Ord ind for dette Lovforslag her i Thinget og bede om, at det maa blive taget under Behandling, og jeg skal tilsøie, at jeg meget beklager, at den høitærede Justitsminister ikke har taget en saa vigtig Sag i sin Haand.

Efter at en tidligere Justitsminister i dette Thing har forelagt et Lovforslag om denne Materie, er det mærkeligt, at de efterfølgende Justitsministre slet ikke have taget sig af Sagen, og høist beklageligt er det, at Regjeringen ikke ser Tilstanden, som den i Virkeligheden er. Det er vist ikke Nogens Mening at ville bidrage det Allerringeste til Noget, der kan forebygge, at Videnskaben ligesom hidindtil kan udvikle sig efter Tidens Forbringer, men der er to Grunde, som gjøre, at det er høist nødvendigt, at der bliver foretaget en Forandring. Den ene er den, at der er Mennesker, som uden at have studeret, ere begavede med en naturlig Gvne til at udbrette mange Ting, som Videnskaben ingen Forstand har paa, og den anden Grund er den, at under vor Tids Udvikling forlanger Enhver, baade Fattig og Rig, at kunne faae Røgehjælp, naar han bliver syg. Dette har Lidet ført med sig, hvormod det ikke var Tilfældet for en Menneftalder eller en halv Menneftalder siden. Jeg veed ikke, hvorledes Forholdet var i Byerne, men jeg tør nok sige, at ude paa Landet var det en stor Sjeldenhed at se, at en Røge blev hentet. Dertil har der vistnok været mange forskellige Grunde, men den væsentligste Grund var dog den, at man ikke havde Tiltro til Røgekunsten. Nu er det gaaet mere og mere op for Folk, at Røgevidenskaben kan komme Syge til Hjælp, og derfor ønskes Enhver, baade Fattig og Rig, i farefulde Sygdomme at blive tilset af en Røge. Dette kan imidlertid, saaledes som Forholdene ere, kun vanskelig lade sig gjøre. Jeg vil nu ikke tale om Byerne, hvor der jo bor en eller flere Røger, der altsaa ere i en saadan Nærhed, at hørende Besordring er overflødig, ligesom jeg ogsaa antager, at Befolkningen ikke er meget stor. Men jo større Afstanden fra Røgen bliver, desto vanskeligere bliver det at skaffe ham tilveie, og den bedste Tid gaar tørt og mange Gange tabt, inden Røgen kommer tilstede. Og selv om det nu lykkes at faae en Røge i rette Tid, er det jo Noget, der er forbundet med meget store Befordringer, saa store, at en meget stor Del af Befolkningen slet ikke kan overkomme dem. Dette kan under vore nuværende Forhold ikke være anderledes, thi Ingen kan forlange, at en Mand, der anvender baade mange Penge og mange Mands Arbejde paa at trænge ind i Røgevidenskaben og Røgekunsten, skal bagefter leve under, hvad vi kalde smaa Forhold og smaa Vilkaar; det gjør en saadan Mand i alt Fald meget nødig, og derfor søge Røgerne ikke ud paa Landet, navnlig ikke ud i tyndt befolkede Egne, uden at de se deres Fordel derved. De skulle altsaa paa en Maade fortrænges fra de større Centreer, inden de blive villige til at nedsett sig ude omkring paa Landet, men derfor er der naturligvis ingen Raad, og jeg skal ogsaa sige, at jeg ønsker ikke, at Røgevidenskaben skal paa nogen Maade trædes for nær; men jeg synes dog, at da maa man